

ANNO KURYER

1733. POLSKI

z Warszawy d. 2. Decemb. W sprawie Naiazdu Stancyi Konfyliarskiej y uczynianego na ulicy z Moskwą tumultu przez Niebołszyka Imci Panna Kurcza Rotmistrza Wwdzwa Nowogrodzkiego y kompanją Iego inkwizycya zakończona *ab utrinq;* tak Polka jako y Moskiewika *sub Inramentis*, z których Inkwizycyi pokazano, że Imć Pan Kurcza y swawolna Iego kompania byli wślazłymi y z nim samym óżazą tak naitano na stanęą Konfyliarską, konfandowanie y rąbanie Warty Moskiewiki jako y tumultu powtornego na ulicy, gdzie postrecił Pan Pądlecki Kalnuka, a tak rozumieł Moskwa, że Woiewody Kijowski-go przedwna napadła Partya y dla tego poczynali *hostiliter*, wczyniono tedy *compositum Iudicium* Sąd Generalney Konfederacyi y Rosyjscy zaściadali *Officerowie*, *peractis inquisitionibus* stanęł Dekret zabitych Inwazorow uznano, Imci P. Wierzyckiemu *ex personali* więzą *pro complicitate*, a Moskwie przysięgę, że żadnych nie więzi pienuigłzy ani fantow nakazano. Imć Pan Niszczycki Kazccilan Raćięski z kółką Ichm-

ćiami PP. Urzędnikami Woiewództwa Płockiego w tych dniach *accessit* do Konfederacyi Generalney. Oj Dworow. y Potencyi Cudzoziemskich Ministrowie tu *Præsentes* Imć Xażł Nancyusz, y Imć P. Graff Wdżek Poleś Wielki Cesa za Imci Chz ściańskiego. Ichmć PP. Graffowie Lewenwoldowie Ministrowie Pełnomocni Carowy Iey. mości, Ichmć PP. Waldfor Angielsk y Rumpff Holenderski A legatowie, Imć Xażł Arcelli *Plenipotentiaris* Hiszpanki, Imć P. Brande Minister Pełnomocny Rega ta Berlinsk. Ichmć PP. Kijern Cetarski, Gołębiowski Moskiewiki, y Hoffman Brandenburki Rezydentowie. Z Listow od Dwora Xcia Imci Prynasa do Łowicza pisanych *constit.* że Imć Pan Wda Mezowiecki w interesach Stanisławowickich do Berlina pobiegł. Piszą także, że niektorzy Ichmć w Gdańsku będący odebrali pozwolenie, od Regnanta Berlińskiego założenia rezydentyi swoich w Lemburku 12. mil od Gdańska

ska. Imć P. Brandt Minister Brandenburski odebrał tandem za częstemi rekwizycjami swemi rewokacyą od Dworu twego, ale na miejscu iego zostanie się Imć Pan Konfiliarz Hoffman. Carowa Ieymć przyśłała portret swoy wielkiego szacunku kamieński sadzony dla Xiężny IeyMći Woiewodżiny Krakowskiej. W Maryewillu w Bibliotece InPana Weydemana przedaia Inwentarz Konstytucyi Ładowskiego ad Annum 1716. kontynuowany. W Niedzielę przed S. Andrzejem w Zamku Imć P. Minister Pełnomocny Carowy Ieymći solenny Bal sprawował, na którym wielka frekwencya Ichmćiow PP. Senatorow, Ministrow Cudzoziemski, y wielu innych Ichmćiow znajdowała się. Ogłoszono tu dnia dziesiątego *per tubam*, aby Obywatele y wszelkicy inney Kondycyi ludzie rzeczy iakiekolwiek od żołnierzy woyska Rossyjskiego nabywać nie wazyli się, owżem iak prędkoby co przedawać chćiano, tak zaraz do Offycera, lub Offycyerow o tym znać dawali, pod surową *in casu* kontrawencyi animadwersyą.

Kopia Uniwersału Najjaśniejszego AV. GUSTA III.

Wszem: wobec y każdemu z osobna i osobliwie Ichmćiow Panom Senatorom, Urzędnikom, Dygnitarzom, y y całemu Rycerstwu Państw Koronnych y Wielkiego Xięstwa Litewskiego,

go, y Prowincyi należących, do wiadomości podajemy: Po Najjaśniejszym niegdy Rodzicu Naszym, Nam y Rzeczypospolitey Polskiej *Faforum serie* nie dawno wydartym, Tron Polki, po takim Krolu osierociła, nie dla inszych więcej życzyliśmy sobie ościsć przyczyn, tylko żebyśmy, będąc z Dzieciństwa przyuczni ten przeznaczny Narod *amore & affectu profectui, Rempublicam pacatam & ornatum capessere, pietate ac prudentia moderari, & post Fata Nostra*, kiedy się Naywyższemu BOGU upodoba, *opimiorum* Następcy zostawić mogli. A tak przy staraniu się o Naywolniczego Narodu tego Koronę, za naypierwszy Cel *suram Legum* mieliśmy, które *reverteri* nie tylko od Rodzica Naszego wyuczenni istnieły, ale y siłami od BOGA Nam powierzonymi przez życie Nasze bronić ie postanowiliśmy; tak też według ich opisania, *pravia Electione Libera*, przezacnego tego Narodu *iudicio & amore Coronam acceptam* nosić nie bez należytey wdzięczności pragnęliśmy, y w tym stałość przedsięwzięcia Naszego tak dowodnie pokazaliśmy, że lubo od niektórych, *sunt magis commodi quam Patria studiis*, ciężko urażeni, *& ad sumendam ultionem provocati* istnieśmy, przecięż *Indolem Nostram, bene facere imprimis soctam* y wszelkicy pomity *penitus ignaram*, przed się raczej wziąć woleliśmy, niżeli dać okazać do naymniejszey suspicyi, iakin kolwiek sposobem w obicraniu Krola *impedita Libertatis*. Zrozumiecli to wszyscy, którzy *partium studiis irabi se non sunt passi*, y za sp

iącego BOGA Ziślę, którego samego *arbitrio Regna differantur*, stało się, że ta *bonè sentiens* Rzeczpospolita Sama Nas za Krola sobie pragnęła, *Electio neque ex præscripto Legum ritu facta* wykrzyknęła, y potym wielu a Senátu y Rycerskiego Stanu, ktorzyby Nas upraszali, *ut Reipublica fasces libenti animo capessereamus*, y oney zewzład *afflicta* co przeday *succurreremus*, do Nas deputowała. Zkąd Husznie Nieśmiertelnemu BOGU nayniższe Dzięki cayneimy: A gdy Nam Rzeczpospolita *concordibus suffragijs* Koronę swoię ofiaruie, wzaiemny Nasz affekt y propensya wyciągą, abyśmy *desiderio* oneyżc dosyć uczynili, a to tym *impensius*, im pewniey Nam *persuasum est*, że ufnosć ta, którą w Nas Rzeczpospolita nie bez przyczyny ma naywiększą, co dzień potwierdzona *augetur*, kiedy na to naprzod starania Nasze obroćciemy, *ut Reipublicam saluam ac incolumem habeamus*, *Legesque ususque servaremus*; y tey pożytk, iak Konstytucye y Prawa mieć chcąc, tak promowowaliśmy, żeby wyhawione od wewnętrzych Komnoeyi Krolestwo *effrangeret & e turbis tantem exstaretur*, ktore to źle perswadowani ludzic, więkzym, niżeli peronne wieki wierzyć mogą, serca ferowrem wzniecili, y ktorzy *strerā omnium Legum sanctitatē*; & *propterea regnandi cupidine* iakoby zasłepien, wczale sobie *rebusque suis male consultum* rozumieli, gdyby *consumpto in novandis rebus studio* wlytkiego zamieszłania nie wprowadzili, y Sąsiedzkich Potencyi, *ipsis fœderibus*, przeciwko Oyczyznie nie wzruszyli. To wszystko na

Jeżycie zważywszy postanowiliśmy, *Supremo annuente Numine*, Wolnosć Oyczyzny, *adversus quoslibet male feriatorem hominum insultus*, mocno y odważnie windykować, zgola wlytko, krotko mowięc, tak ustanowić, *ut pax inter singulos restitatur, salus Reipublice stabiliatur, Subjectorum commoda invalescant*, iako w Konstytucyach y Prawach Krolestwa, na ktorych iak na fundamencie Rzeczpospolita stoi, iest opisano. Zeby zaś należyćie temu wlytkiemu pomoc, potrzebą koniecznie rzecz osądziłiśmy, abyśmy w Krolestwo Nam ofiarowane, na affekracyą zkłopotoney y ućiemięzoney Rzeczypospolitey, z Woyskiem naszym bez odwłoki weszli, ile że, upewnieni o Woli Boskiey, snadno do tego przydzieiemy, że My y Rzeczpospolita zarowno, przeciwko wlytkim, *qui inquietandis rebus student, Patriamque exitium venales querere videntur*, obrońciemy się y w bezpiecznosći ustanowiemy. A żeby *justitia Cause Nostræ*, wlytkim y każdemu z osobna tym bardzicy widoczna była, y Czyny Nasze suspicjom wspacznym albo złościwey interpretacyi, ktoraby Serce Naszemu: przeciwna była, nie podlegały: tym Uniwersalem Naszym iak Naytatkawiey deklarujemy, że cokolwiek w tym przed się bierzemy, szcęgulnie do umocnienia Praw y Przywileciow Rzeczypospolitey: a nigdy nie dla tego czyniemy, aby komużkolwiek, byle dobrze Oyczyznie zyczył, gwałt y szkoda iakimkolwiek sposobem stać się miała. Swiadczy to y Woysko Nasze, ktore tak liczne zdac

się

się nie może, żeby najmniejszą bo-
 lażń, *vel suspiratissima Libertas* w nim
 doyrzeć mogła: Przybywa do Krolew-
 wskiego Słowa y Obcińnicy Naszey, że
 wielu Krolestwa tego Senatorow, U-
 rzędników y Dygnitarzow przy Roku
 Naszym zostają, za których radą chę-
 enie idziemy, y na potym iść posta-
 nowiliśmy, tak żebyśmy z Niemi nie
 nie przewrżeli, co tylko będąc Do-
 bra Pospolitemu potrzebnego. Y tak
 z tego affektu, niechęć aby Woyska
 Nasze Rzeczypospolitey ciężkie były,
 surowe Ordynansę wydaliliśmy, aby po-
 nieważ kosztem Naszym żyć powinni,
 wszystkie potrzeby Woyskowe należę-
 tą taxą płacili, Feld-Marszałek zaś,
 Generałowie y Pułkownicy Woysk tych,
 Dyscyplinę Woyskową Prawem iak
 najwyższym przestrzegali, żeby
 Rzeczypospolita y Ley Obywatele, szko-
 dy żadney rząd nie mieli. Gdy te-
 dy tak *de Nostra propensissima volun-
 tate* Rzeczypospolita iest upewniona, nie
 więcej nic pozostaie, tylko żeby wszy-
 scy y każdy z osobna Krolestwa tego
 Obywateł, Oycowiko od Nas byli
 napomnieni, żeby Woysko Nasze
Commeatu y inszemi potrzebami po-
 przyjaćielsku *juvare* chcieli, dla czego,
 niech każdy w Domu swoim be-
 spiecznie siedzi, *Commercia. Opificia,*
 y do czego się kto zwyczajny ap-
 plikuje, bez najmniejszey *contumelii*
 bolażni, zupełnie sobie wyperśwado-
 wawszy, że My ani Nasi Woyskowi,
 nikomu ani fortunom jego naprzykręć
 się nie idziemy, chyba żeby kogo u-
 por *vel hostilis conatus* Łask Naszych
 niegodnym uczynił. Ani też Woysko
 pomienione dłużej nad potrzebę w
 Krolestwie bawić się nie będzie y o-
 wrem z granic Państw Polskich za
 Ordynansę Naszym zaraz ustąpi, jak

prędko Rzeczypospolita od grożącego
 niebezpieczeństwa y skodliwych Dyf-
 fensyi rozwiązana, Wolność ustabilio-
 wana, y *Paxa remotis praeul armis,*
vigori & integritati sua przywrócone
 zostaną, ponieważ ten iest koniec y
 przyczyna, dla ktorey zbroyna bydź
 ręka musiała przybrana, do czego
 prajidzie tym prędcy y snadnicy, ie-
 żeli wszyicy *tam prompto & constanti*
Auxilio Capis Nostris subuenire zechcą,
 iak My delikatnym y Oycowskim zu-
 pełnie affektem, Rzeczypospolitey *Com-
 muni* własnym *anteponere* y *Oppressorow*
ley odterere gotowi iestęśmy. Więc
 tymże samym Uniwersałem Naszym,
ex innato Nobis Clementia studio, za-
 prasamy y tych wszystkich, którzy ie-
 stozę, *spreta profus vero Patria sua*
bono ac incolumitate, od Nas się y od
 Rzeczypospolitey oddzieliłi, a Onym,
 w wieczney wszystkiej urazy Nasze za-
 topiwszy niepamięć, *Veniam pollice-
 mur,* byle co prędcy do Łona Maski
 swey Rzeczypospolitey się wrocili, y da
 BOG na Seym Krolewkiey Naszey
 Koronacy przybywszy, na to wszyst-
 kie swoje obrocie chcieli śily *& studia,*
 żeby pomieszaney Oyczyźnie *pristinam*
reddatur tranquillitas. Nie wątpimy na
 koniec, że ten BOG, *cujus scilicet a spici-
 is hac omnia a gerimus,* y wszystkie Na-
 sze *progressa in futurum* w Imieniu Jego
 S. zacząć y kończyć postanawiamy,
 uszczęśliwi Sakceffa Nasze y Panowanie
 tak u nocni, żeby naprzod Chwała Jego
 Przenajświętsza pomnożona by a, a po-
 tym Rzępcy *promoveantur incrementa.*
 Dla węższej Wiary y wagi tego wszyst-
 kiego, Uniwersał ten własną Ręką pod-
 pisał śmy, y pieczęć Naszą przy iść
 rozkazaliśmy. Działo się w Drezdnie
 Dnia VI. Miesiąca Listopada Roku
 Pańskiego 1733.